הקשר בין בריאות התבגרות וגדילה

דר' מריאנה רחמיאל

מנהלת השרות לסוכרת ילדים ונוער

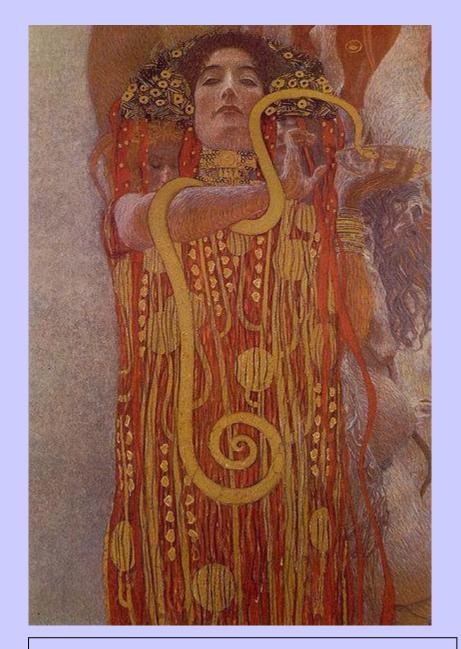
אנדוקרינולוגיה ילדים

חטיבת הילדים, המרכז הרפואי אסף הרופא

:הגדר

בריאות

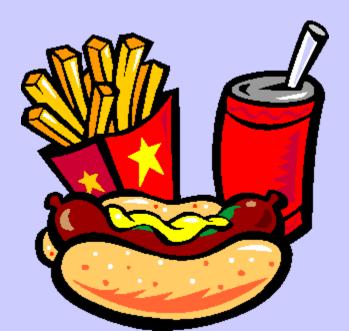
היגיאה, אלת הבריאות היוונית, קלימט

?! קושי להגדיר בריאות

- שילוב של יעילות תפקודית, שמירה על מצב של איזון.
  - מצב של רווחה גופנית, נפשית וחברתית מושלמת ולא רק היעדר מחלה
    - בריאות נשמרת באמצעות אורח חיים בריא:
      - תזונה,
      - פעילות גופנית,
      - מצב רגשי נפשי, וחברתי,
        - שינה,
      - (עישון וכו הרגלים בעיתיים

עקרונות תזונה

- סדר
  - **גיוון** •
- כמות

עניין של מידה

?מזון בריא / לא בריא

• ניסיון להקפיד על תזונה בריאה עלולה דווקא להביא לתוצאות הפוכות

פעילות גופנית

מומלץ לבצע פעילות גופנית כל יום במשך שעה •

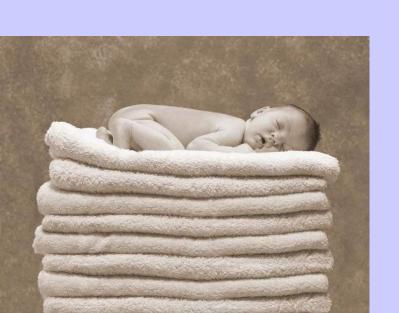

שינה

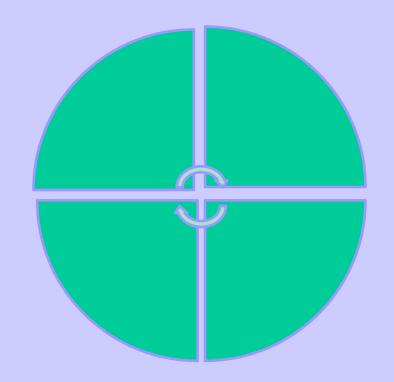
- פחות מ- 7 שעות שינה מעלה תמותה ומחלות לב
  - חוסר שינה מעלה השמנה
  - בשינה מופרשים הורמוני המין
  - בשינה מופרש הורמון הגדילה

מה עוזר לשנות התנהגויות סיכון בבני נוער ולשפר בריאותם?

מהם הנושאים הכי מעסיקים והכי 78-14 חשובים ובלתי הפיכים בגיל

התלויים זה בזה ???

התבגרות מינית

גדילה

השמנה

מראה חיצוני

• תזונה

גדילה

• שינה

התבגרות מינית

השמנה

מראה חיצוני

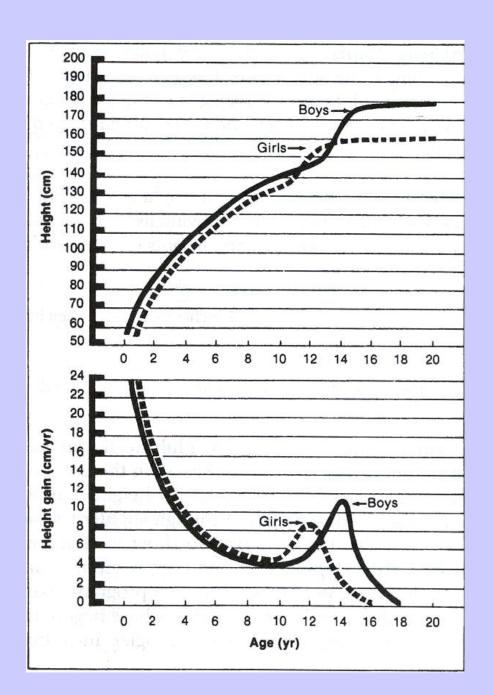
- גנטיקה
  - תזמון

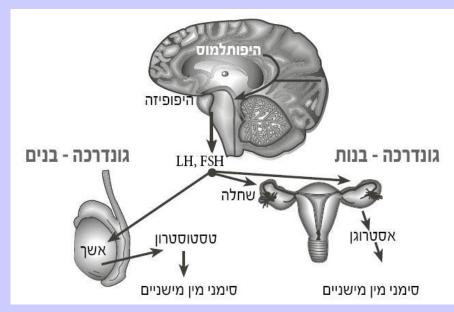
• פעילות גופנית

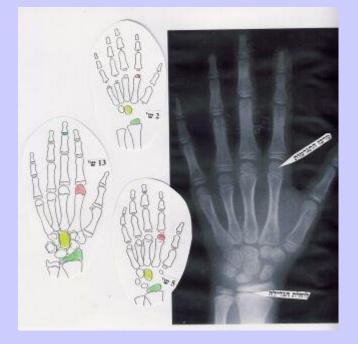
Stature-for-age and Weight-for-age percentiles 12 13 14 15 16 17 18 19 20 Mother's Stature AGE (YEARS) *To Calculate BMI: Weight (kg) + Stature (cm) + Stature (cm) x 10,000 -60 Published May 30, 2000 (modified \$1/21/00

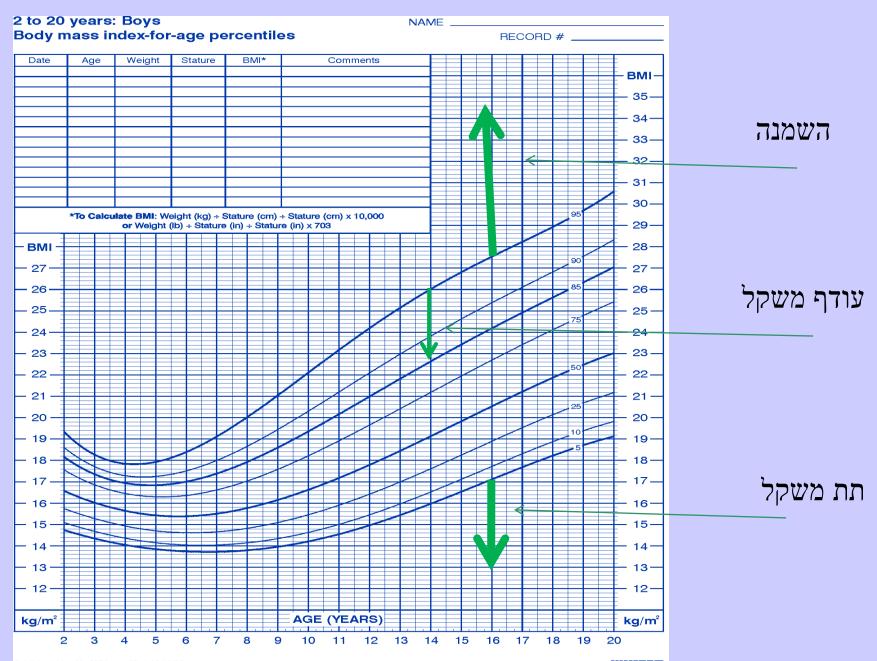
גדילה תקינה מושפעת:

- גובה משפחתי של ההורים (סבים)
  - תזמון התבגרות
    - מחלות עצם •
  - מחלות מעי, ריאה, כליה, לב, דם
    - חסרים הורמונאליים
    - תת תזונה, חסרים של מיקרונוטיאנטים
      - משקל
      - תרופות

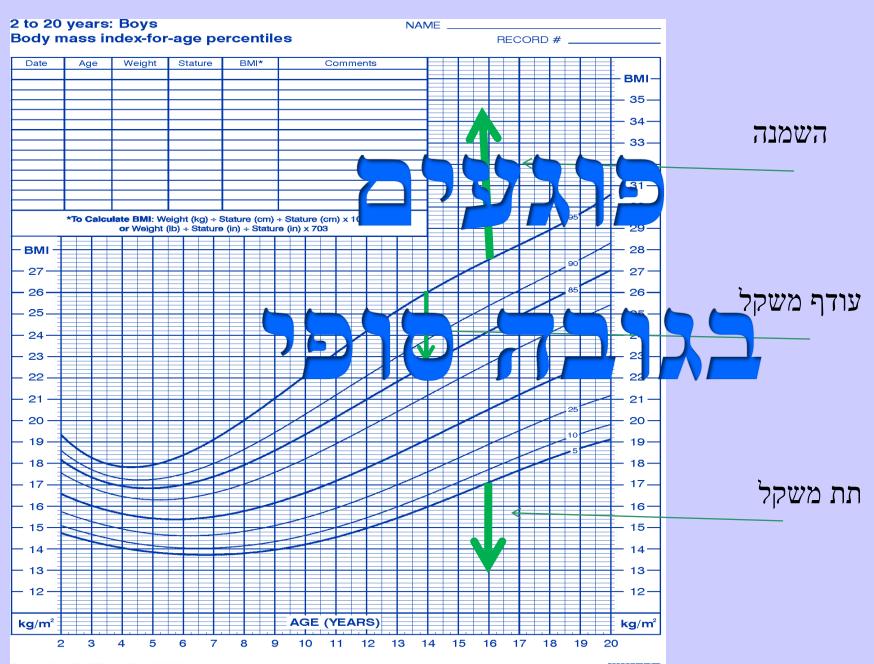

Published May 30, 2000 (modified 10/16/00).

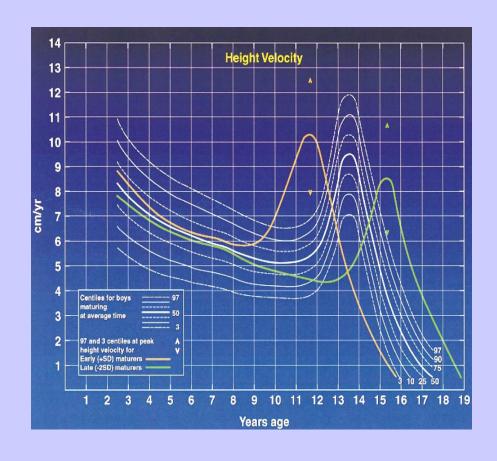
SOURCE: Developed by the National Center for Health Statistics in collaboration with the National Center for Chronic Disease Prevention and Health Promotion (2000). http://www.cdc.gov/growthcharts

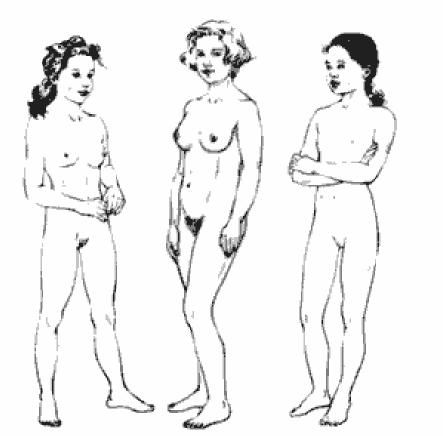

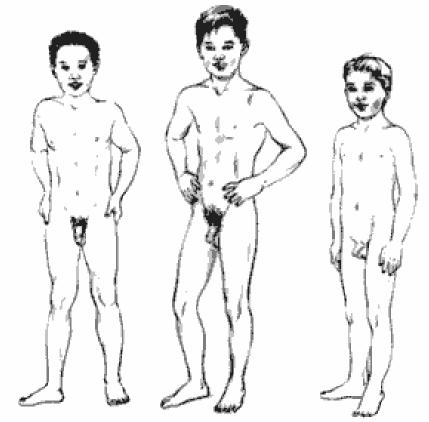
קצב גדילה בילדים שונה מילד לילד

קיימת שונות במועד ההתחלה וקצב ההתבגרות המינית למרות שהמהלך קבוע.

כל 3 הבנות הללו הן בנות 13 שנים, וכולן תקינות

כל 3 הבנים הללו הם בני 13 שנים, וכולם תקינים

מהם שינויי ההתבגרות המינית:

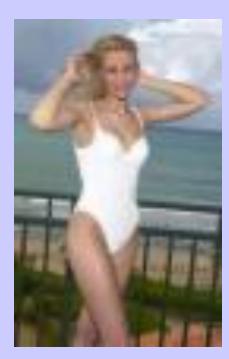

- גופני (מיני)
- שכלי (מחשבה מופשטת)
- חברתי אישי(השגת עצמאות)

שינויים גופניים בהתבגרות.

- י הגברת קצב הגדילה.
- שינוי צורת הגוף בבנות ובנים.
  - שינוים באברי המין.
  - עליה ביצור הדם, שיאצפיפות העצם.
- שיעור, שינוי בזיעה וריחהגוף.
  - . פצעי בגרות

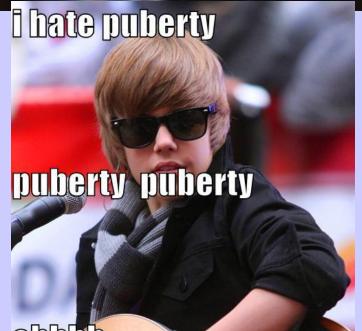

שינויים המתרחשים בשלבי ההתבגרות

- עצמאות מההורים •
- אימוץ אורח חיים ועקרונות
  של בני אותו הגיל (קבוצת
  השווים).
  - חשיבות דימוי הגוף וקבלתו.
- ביסוס זהות מינית,מוסרית, אישית ומקצועית.
  - שליטה.

לסיכום .....

- ילדים, בני נוער ומבוגרים שונים זה מזה
- הגדילה וההתבגרות המינית שונים ותקינים לרוב
  - כל מצב בריאותי משפיע על התהליכים הללו
    - אני יכול להשפיע !!!!
      - שינה –
    - תזונה מאוזנת, מסודרת ומגוונת
      - פעילות גופנית
      - הימנעות מאלכוהול ועישון –